

Kraft- och fjärrvärme i framtidens energisystem

Gustav Ebenå,
Energimyndigheten
November 2025

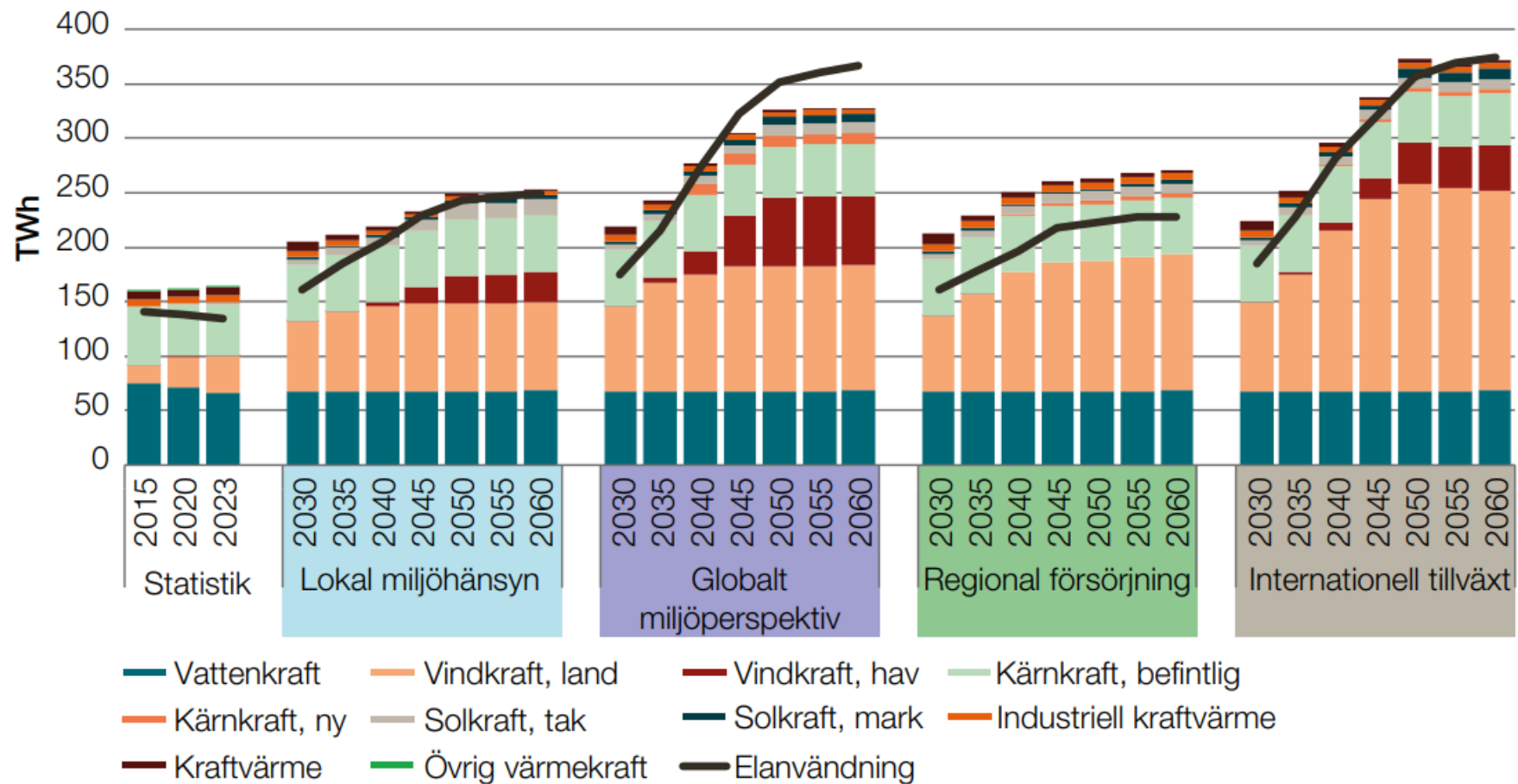
Energimyndighetens långsiktiga scenarier

Huvudslutsatser och budskap från arbetet

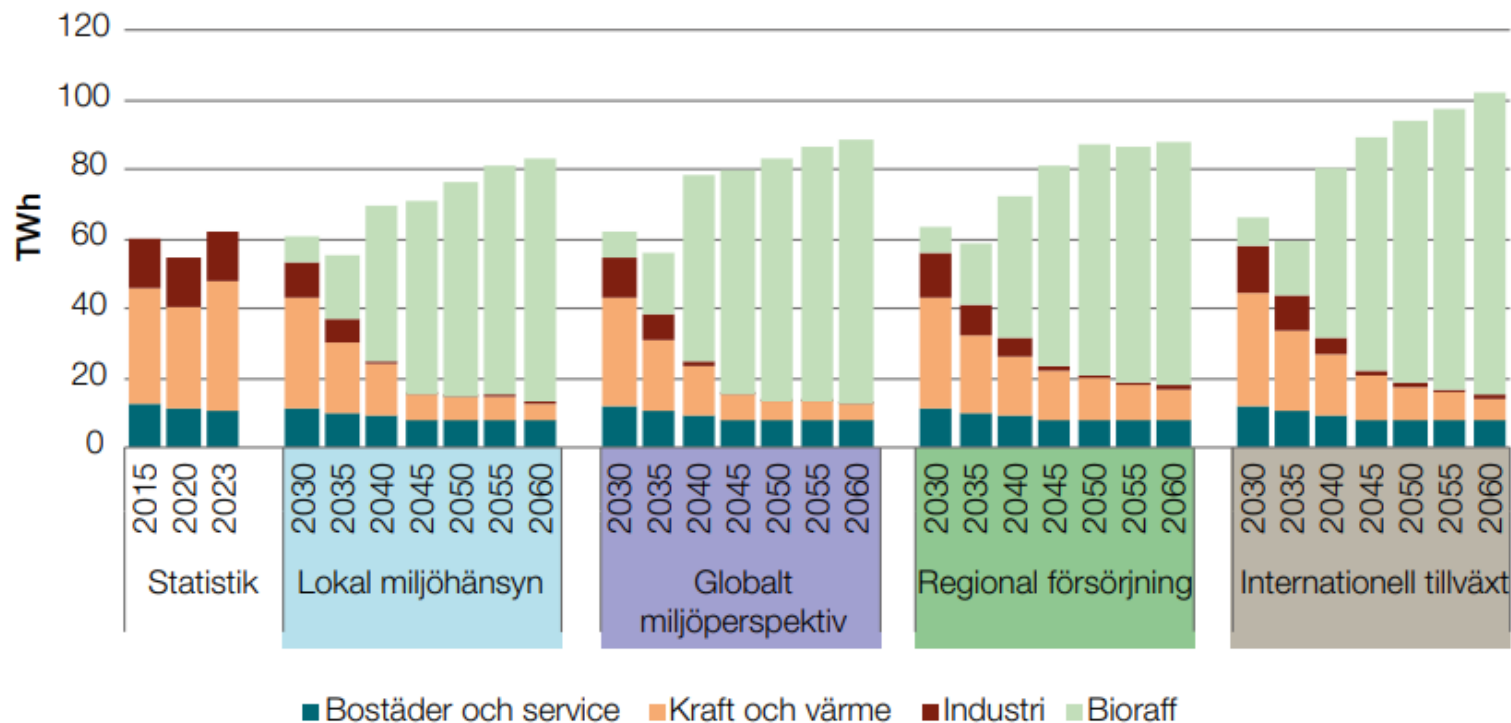
- Använd scenarioresultaten på rätt sätt: Inget scenario är mer rätt eller fel än ett annat
- Ny och skärpt EU-lagstiftning får en omfattande inverkan på Sveriges hela energisystem oavsett scenario
- **Fjärrvärmens och kraftvärmens står inför en utmanande omställning på grund av ökad konkurrens om biobränslen**
- Vägen till nettonollutsläpp kan se mycket olika ut
- Kostnadsutveckling för tekniker är avgörande för hur snabbt omställningen sker och hur systemet kommer att utvecklas
- **Elanvändningen ökar gradvis men med stora skillnader mellan scenarierna**
 - Flera drivkrafter bakom en ökad elanvändning
 - Scenarier med kraftigt ökad elanvändning drivs framför allt av vidareförädling, nyindustrialisering och digitalisering
 - En hög efterfrågan på el behöver inte innebära höga elpriser

Elanvändning och elproduktion

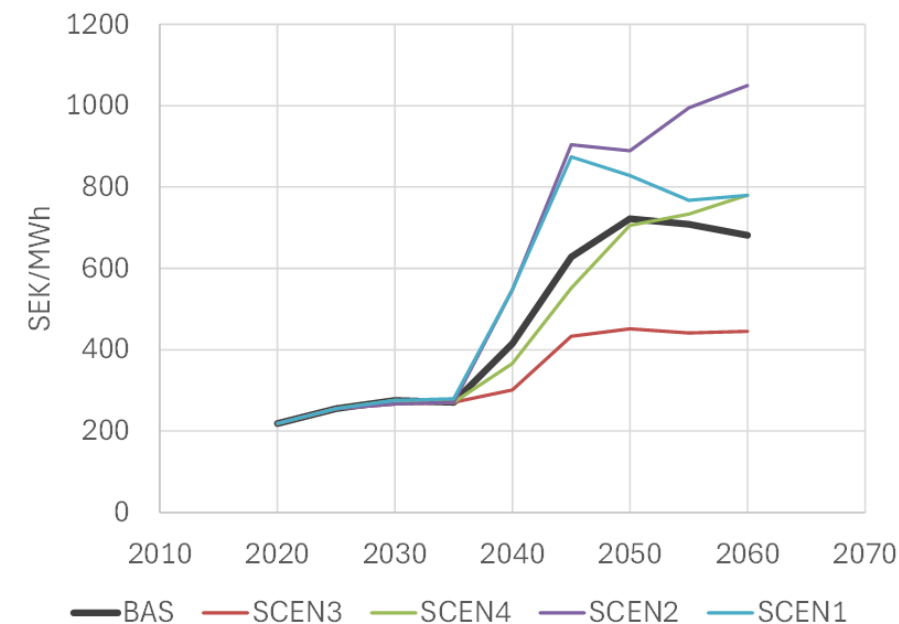

Figur 17. Elproduktion uppdelat på produktionsslag och elanvändning 2015, 2020, 2023 samt per scenario 2030–2060, TWh.

Trädbränslen

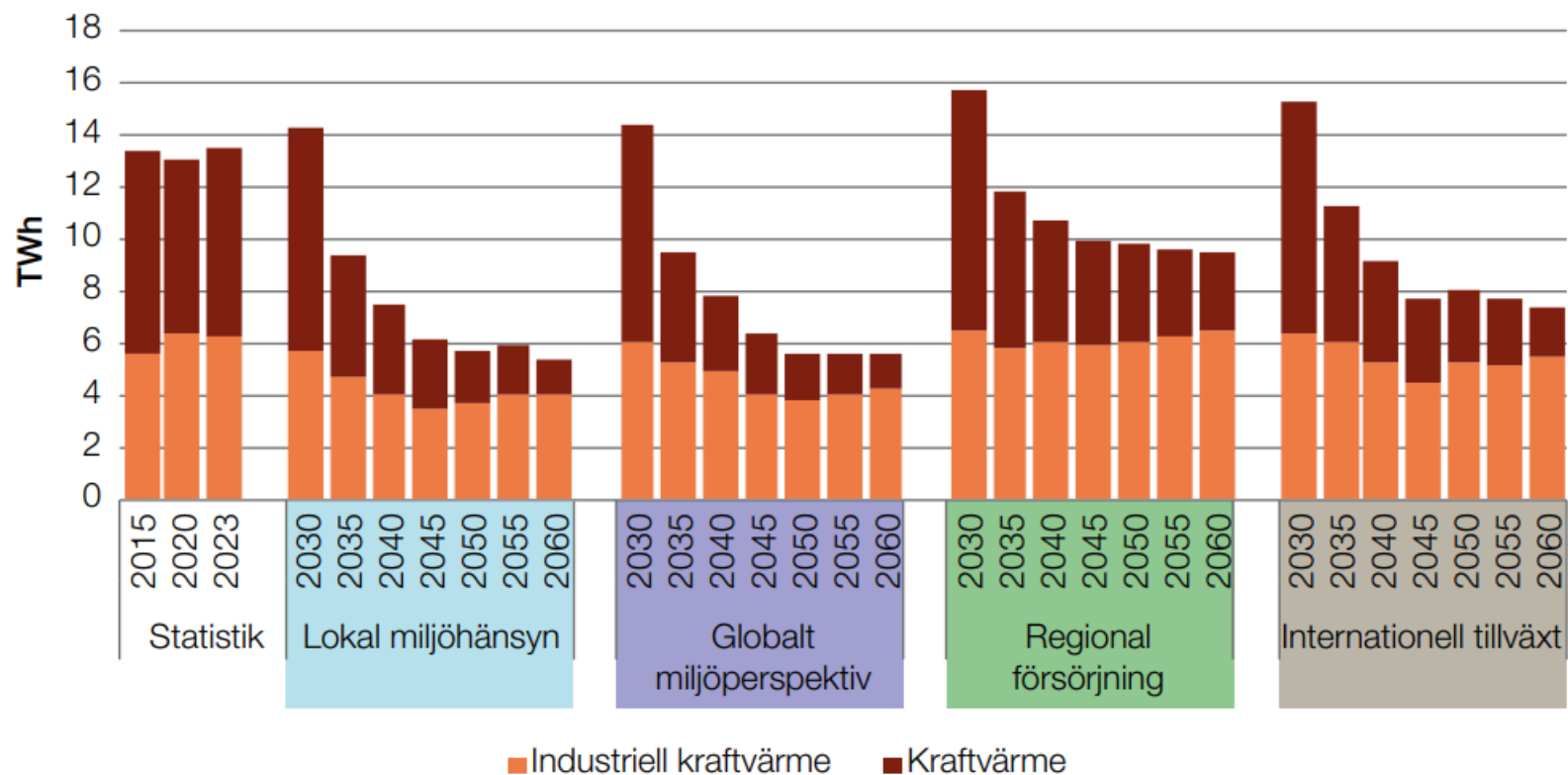

Figur 35. Användning av trädbränslen inom Sverige 2015, 2020, 2023 samt i respektive scenario 2030–2060, TWh.

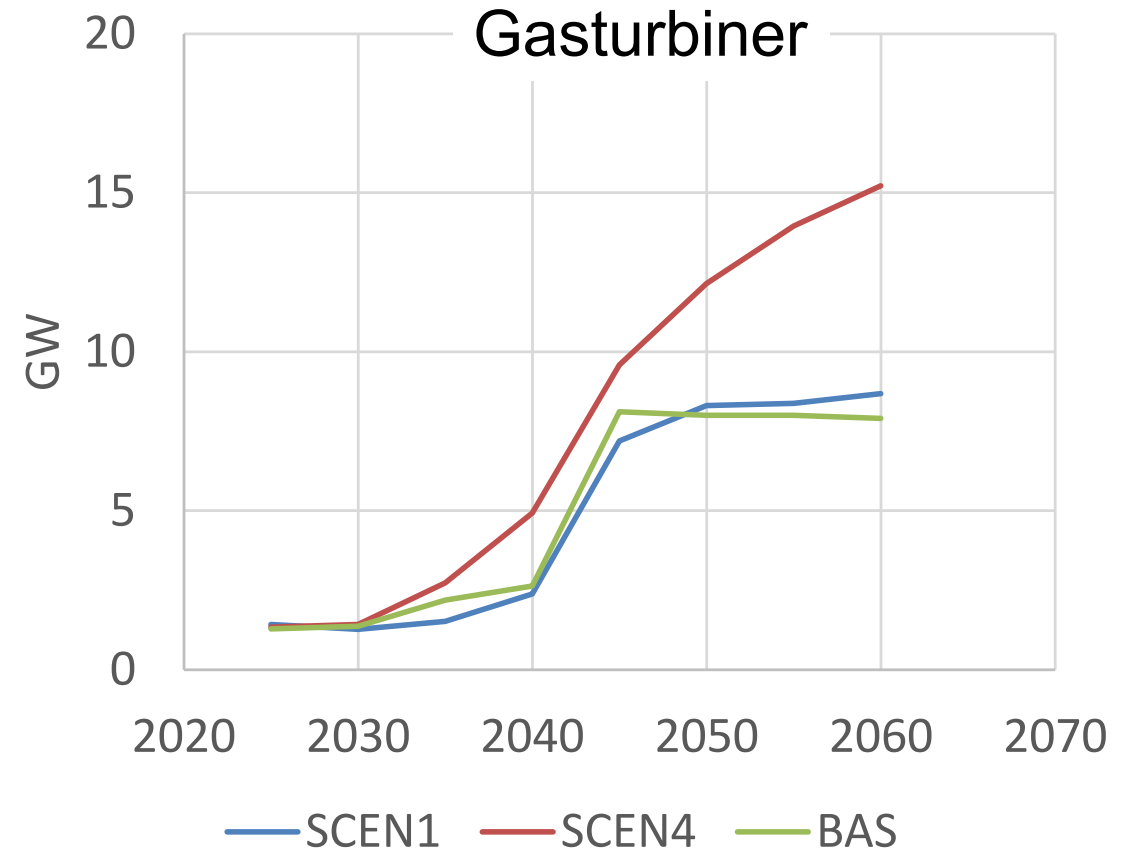
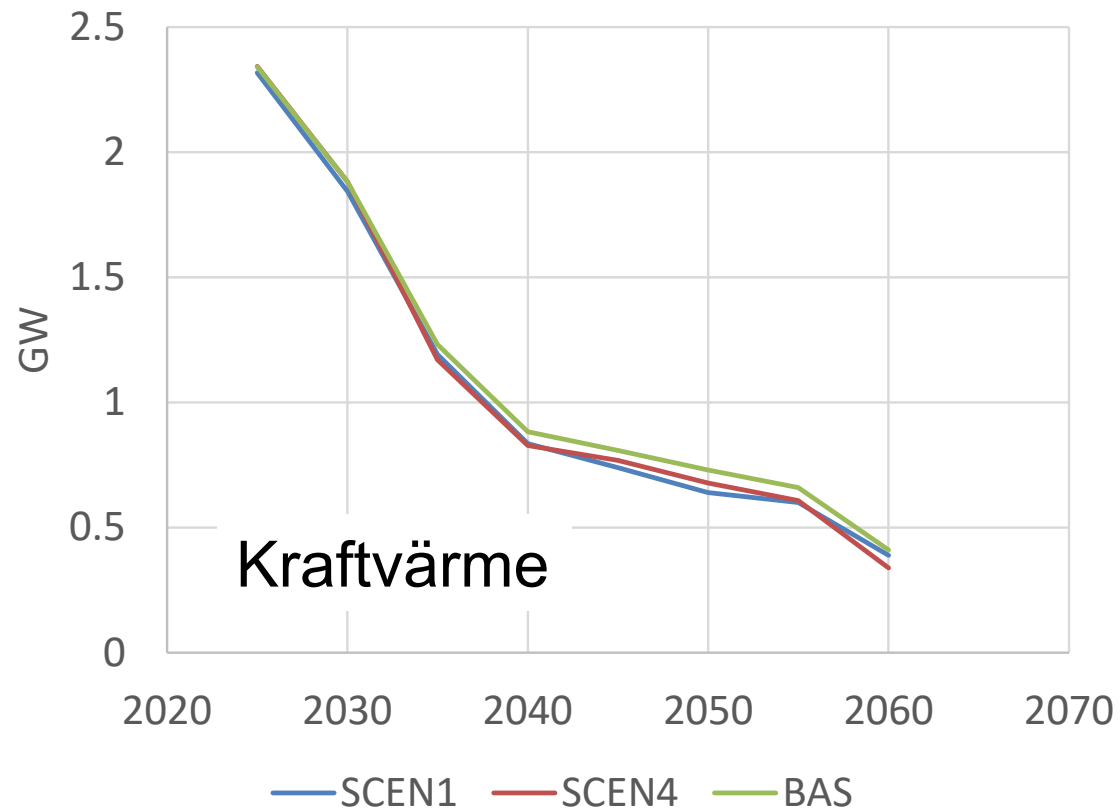
SCEN1="lokal miljöhänsyn"
 SCEN2="globalt miljöperspektiv"
 SCEN3="regional försörjning"
 SCEN4="internationell tillväxt"

Elproduktion från kraftvärme och industriellt mottryck

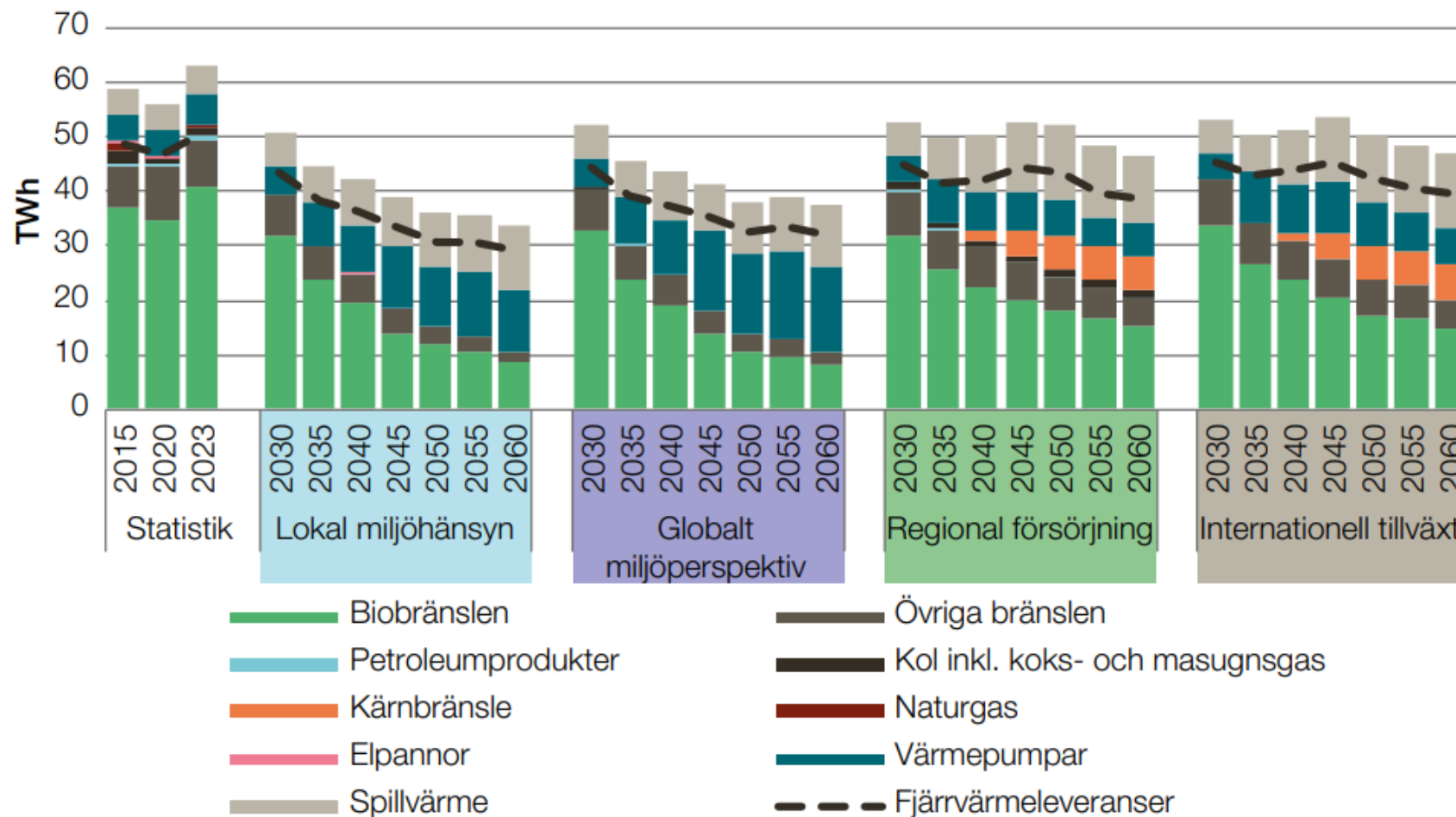

Figur 20. Elproduktion från kraftvärme och industriellt mottryck 2010, 2015, 2020, 2023 samt per scenario 2030–2060, TWh.

Den installerad kapaciteten för kraftvärme minskar

Fjärrvärmeproduktion

Uppdrag att stärka och värna fjärr- och kraftvärmén i Sverige

Analysarbetet omfattar fyra delar

- Analysera konsekvenser för elsystemets kapacitet, effektsituation och energiförsörjning vid en kraftig minskning av fjärrvärmeleveranserna och andelen biobränslen i fjärr- och kraftvärmén till 2050
- Kvantifiera och kommunicera nyttan av fjärrvärmén för elsystemet, lokalt och regionalt
- Analysera hinder som begränsar tillgången på hållbara skogsbränslen för el- och värmeproduktion och föreslå lämpliga åtgärder för att öka tillgången av sådana hållbara skogsbränslen,
- Utvärdera hur fossila utsläpp från fjärrvärme redovisas av företag i hållbarhetsredovisningar eller andra redovisningar, analysera huruvida och i så fall på vilket sätt redovisningen av utsläpp kopplade till fjärrvärme, med särskilt fokus på avfallsbaserad värme, kan utvecklas.

Uppdrag att stärka och värna fjärr- och kraftvärmén i Sverige

- Inkommit ca 40 st inspel till arbetet – Stort tack för det!
- Kommer att jobba fortsatt dialog med branschen
- Avrapportering – 15 september 2026

Aktuellt på Energimyndigheten inom området

- Ny scenarier och prognoser
 - Fördjupade analyser av biomassatillgången och biodrivmedel och elektorbränsle marknaderna i Europa och även potentiellt utanför Europa
- Stärka leveranssäkerheten inom fjärrvärmén – vidare analys fokuserar på
 - Nationellt funktionsmål
 - Riktlinjer för bränsle- och energilager
- Forskning och innovation – över 700 miljoner allokerade till 2030
 - Biomassa och bioenergilösningar
 - Samhällsperspektiv och systemanalys
 - Marknad och kommersialisering
 - Internationell samverkan.
- Kraftlyftet

Prenumerera på Energimyndighetens marknadsrapport

[Till webbolatsen](#) | [Skicka vidare](#) | [Webbversion](#)

Utdrag från marknadsrapporten

Webbinarium om skogsbiomassa och hållbarhetskriterier

Den 1 juli började ändringar i lagen och en ny förordning om hållbarhetskriterier för vissa bränslen att gälla. Energimyndighetens nya föreskrifter trädde i kraft den 25 juli.

Reglerna har ändrats och det ställs nu hårdare krav för att ett land ska kunna klassas som ett så kallat A-land. Ett A-land uppfyller EU:s hållbarhetskrav för skogsbiomassa på nationell nivå, vilket innebär att man inte behöver visa att varje enskilt område uppfyller kraven.

Den 6 november kl 10.00 bjuder Energimyndigheten in till ett webinarium om verifiering av svensk skogsbiomassa.

[Läs mer och anmäl dig på energimyndigheten.se»](#)

[Läs hela marknadsrapporten här »](#)

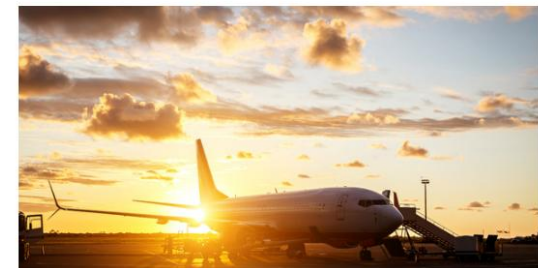
Klimatpaket för internationell sjöfart skjuts upp

Den internationella sjöfartsorganisationen IMO planerade under oktober att besluta ett klimatpaket med tvingande regler om att sänka växthusgasutsläppen för internationell sjöfart. Förslaget mötte dock hårt motstånd och skjuts nu framåt med ett år.

EASA har publicerat sin första rapport om hållbart flygbränsle

EU:s flygsäkerhetsbyrå EASA har släppt sin första årliga rapport om ReFuelEU Aviation, enligt artikel 13 i regelverket. Rapporten visar att leverantörerna under 2024 blandade in totalt 192 700 ton hållbart flygbränsle. Det motsvarar 0,6 procent av allt flygbränsle som levererades till EU:s unionsflygplatser under året.

Regeringsuppdrag: Stärkt leveranssäkerhet inom fjärrvärme- och kraftvärmesektorn

Syfte

- Ta fram statliga åtgärder för stärkt leveranssäkerhet i fjärrvärme- och kraftvärmesektorn
- Fokus på robusthet, uthållighet och totalförsvaret – från normalläge till höjd beredskap

Inriktning och fokusområden

- Mål för leveranssäkerhet
- Bränsleberedskap och lagerhållning
- Reparationsförmåga och reservkraft
- Juridiska förutsättningar
- Samverkan med branschen

Exempel på planerade insatser

- Dialog med sektorn
- Bedömning av hinder/möjligheter
- Analys av styrmedel, författningsförslag och målkonflikter
- Samhällsekonomisk och juridisk analys

Tidplan

- Delredovisning: okt 2025 – preliminära observationer
- Slutredovisning: maj 2026 – förslag till åtgärder

Status

- Dialoger och analyser inleds våren 2025

Kraftlyftet

”Kraftlyftet främjar investeringar i elsystemet som stärker kraftsystemet där det behövs som mest.”

”Kunskapshöjande insatser och nätverksaktiviteter”

”Investeringsstöd produktion”

- *Förslag till förordning om statligt stöd för att förbättra leveranssäkerheten i elsystemet (KN 2025/01503)*

”Investeringsstöd användning”

- Förutsättningar och utformning ej helt kända i dagsläget
 - Trolig inriktning energi- och effekteffektivisering i företag med stor energianvändning

Stöd för att förbättra leveranssäkerheten i elsystemet

I det remitterade förslaget anges att stöd ska få ges till:

- investeringar i ombyggnad av ett värmeverk till ett biokraftvärmeverk och till investeringar i ett nytt biokraftvärmeverk eller ökad elektrisk effekt i en befintlig sådan anläggning
- investeringar i en ny gasturbin som drivs med förnybara bränslen eller ökad elektrisk effekt i en befintlig sådan anläggning
- investeringar i en anläggning för lagring av el eller värme, om lagringsanläggningen är direkt ansluten till en anläggning för produktion av förnybar el eller kraftvärme.
- Först när förordningen är beslutad kan vi ge mer detaljerad information om bedömningskriterierna för stödet.
- Förordningen för investeringsstödet föreslås träda i kraft 1 januari 2026. Vi planerar att öppna utlysningen första kvartalet 2026.
- OBS att förordningen inte är beslutad - förbered tillståndprocesser så långt det går utan att ta investeringsbeslut.

Stöd för effekt- och energieffektiviserande insatser

- Förordning under framtagande
- Förutsättningarna oklara i dagsläget men stödet förväntas bygga vidare på Energisteget
- Inriktning företag med hög energianvändning

Informationsinsatser just nu

- Webb sida
- Nyhetsbrev
- Branschdialoger
- Webbinarium planeras
- Målgruppsanalys
- Förbereder inför utlysning och webbinarium i början av nästa år.

> Energisystem och analys > Kraftlyftet

Kraftlyftet

Med satsningen Kraftlyftet vill regeringen stärka elsystemets förmåga att möta framtidens ökade elbehov. Syftet är att hålla tempo i elektrifieringen och den gröna omställningen genom insatser som bidrar till ett mer leveranssäkert, robust och flexibelt energisystem.

Få senaste nytt om Kraftlyftet

[Prenumerera på utskick om Kraftlyftet](#)

Gustav Ebenå
Energimyndigheten
016-544 2123

Gustav.ebena@energimyndigheten.se

Besök oss på
www.energimyndigheten.se

